

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

**Transparentnost i otvorenost u lokalnoj i područnoj
(regionalnoj) samoupravi:
Usporedba rezultata praćenja u 122 tijela javne vlasti na
razini lokalne i područne (regionalne) samouprave**

**USPOREDBA REZULTATA ANALITIČKIH IZVJEŠĆA O PRAĆENJU PROVEDBE
ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA 2.1-2.5/2017**

Zagreb, listopad 2017.

Sadržaj

I. SVRHA, PREDMET I METODOLOGIJA PRAĆENJA.....	4
II. USPOREDBA REZULTATA PRAĆENJA	6
1. Obveza proaktivne objave informacija: Rezultati praćenja provedbe članka 10. ZPPI	6
2. Obveza provedbe savjetovanja s javnošću: Rezultati praćenja provedbe članka 11. ZPPI na razini 100 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	14
3. Osiguravanje javnosti rada: Rezultati praćenja provedbe članka 12. ZPPI	16
4. Zaključak i preporuke	18

I. SVRHA, PREDMET I METODOLOGIJA PRAĆENJA

Povjerenica za informiranje je u sklopu aktivnosti praćenja provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13 i 85/15 – ZPPI, Zakon) utvrdila potrebu provedbe praćenja internetskih stranica u što većem broju lokalnih i područnih (regionalnih) jedinica, koje predstavljaju specifičnu skupinu tijela javne vlasti, čije djelovanje ima svakodnevni utjecaj na građane i pravne osobe, a kako bi se identificiralo ključne nedostatke u ostvarivanju transparentnosti i otvorenosti, usmjerilo tijela na kvalitetniju provedbu Zakona te omogućilo identifikaciju dobre prakse na lokalnoj razini. Stoga je Povjerenica za informiranje provela projekt praćenja transparentnosti i otvorenosti JLP(R)S po određenim županijama (županija te općina i gradova na području županije, uz određen broj županijskih i/ili gradskih/općinskih javnih ustanova i trgovačkih društava), uz koje, po objavi svakog analitičkog praćenja, predstavlja rezultate provedenog praćenja i identificira preporuke za poboljšanje transparentnosti i otvorenosti, na krojenim edukacijama o pravu na pristup informacijama za razinu lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Projekt praćenja lokalne i regionalne samouprave vezan je i uz činjenicu da su polovicom 2017. završeni lokalni izbori, nakon kojih je promijenjena struktura lokalne vlasti u mnogim općinama, gradovima i županijama, stoga upravo na početku četverogodišnjeg mandata predstavničke i izvršne vlasti u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Povjerenica za informiranje želi ukazati na uočene nedostatke u pojedinim segmentima provedbe ZPPI, kao i na preporuke za poboljšanje postojećeg stanja transparentnosti i otvorenosti JLP(R)S i odabranih pravnih osoba koje su jedinice osnovale. Osim toga, praćenje provedbe Zakona predviđeno je i u sklopu aktivnosti kojima je Povjerenik nositelj sukladno [Akcijском planu za 2017. i 2018.](#) uz [Strategiju suzbijanja korupcije 2015.-2020. godine \(NN 26/15\)](#).

Projekt praćenja provedbe Zakona na lokalnoj razini u 2017. obuhvatio je pet županija i njihove jedinice lokalne samouprave te određene pravne osobe županije i lokalnih jedinica s područja županije. Praćenjem je ukupno obuhvaćeno preko 120 tijela javne vlasti, odnosno **100 JLP(R)S i 22 pravne osobe**, a provedeno je u razdoblju **lipanj-rujan 2017.** Odabrane su sljedeće županije: **Šibensko-kninska** (25 tijela javne vlasti), **Požeško-slavonska** (17 tijela), **Sisačko-moslavačka** (25 tijela), **Zadarska** (40 tijela) i **Ličko-senjska** (15 tijela).

➤ Šibensko-kninska županija: Predmet ovog praćenja bilo je 25 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Šibensko-kninska), *pet gradova* (Drniš, Knin, Skradin, Šibenik i Vodice) i *15 općina* (Bilice, Biskupija, Civljane, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Murter-Kornati, Pirovac, Primošten, Promina, Rogoznica, Ružić, Tisno, Tribunj, Unešić) te *četiri pravne osobe* Županije i lokalnih jedinica s područja Županije (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda, Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, Županijska uprava za ceste na području Šibensko-kninske županije i trgovačko društvo Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik).

➤ Požeško-slavonska županija: Predmet ovog praćenja bilo je 17 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Požeško-slavonska), *pet gradova* (Kutjevo, Lipik, Pakrac, Pleternica i Požega) i *pet općina* (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Velika) s područja Županije te *šest pravnih osoba*. Od šest pravnih osoba, dva su trgovačka društva u vlasništvu gradova Pakraca i Pleternice (Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. i Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. za upravljanje nekretninama i obavljanje poslovnih djelatnosti). Preostale su četiri

pravne osobe Županije (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije, Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije i trgovačko društvo Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o.).

➤ Sisačko-moslavačka županija: Predmet ovog praćenja bilo je 25 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Sisačko-moslavačka), *sedam gradova* (Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja, Popovača i Sisak) i *12 općina* (Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Sunja, Topusko i Velika Ludina) te *pet pravnih osoba Županije* (Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima Sisačko-moslavačke županije, trgovačko društvo SI-MO-RA d.o.o. razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije, Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije i Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije).

➤ Zadarska županija: Predmet ovog praćenja bilo je 40 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Zadarska), *šest gradova* (Benkovac, Biograd na Moru, Nin, Obrovac, Pag, Zadar) i *28 općina* (Bibinje, Galovac, Gračac, Jesenice, Kali, Kolan, Kukuljica, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Posedarje, Poveljana, Preko, Privlaka (ZD), Ražanac, Sali, Stankovci, Starigrad, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vir, Vrsi, Zemunik Donji) te *pet pravnih osoba Županije* i Grada Zadra (Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA, Hrvatsko narodno kazalište Zadar, Ustanova za razvoj kompetencija, inovacije i specijalizacije Zadarske županije INOVAcija, Zavod za prostorno uređenje Zadarske županije i Županijska uprava za ceste Zadarske županije).

➤ Ličko-senjska županija: Predmet ovog praćenja bilo je 15 tijela javne vlasti, od čega *jedna županija* (Ličko-senjska), *četiri grada* (Gospić, Novalja, Otočac i Senj), *osam općina* (Brinje, Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička Jezera, Udbina i Vrhovine) te *dvije pravne osobe Županije* (Razvojna agencija Ličko-senjske županije - LIRA i Županijska uprava za ceste Ličko-senjske županije).

Dakle, analitičkim pregledom internetskih stranica 122 tijela javne vlasti s područja navedenih pet županija nastojalo se utvrditi koliko su navedena tijela transparentna i otvorena prema korisnicima u svom radu i odlučivanju, s obzirom na to kojoj mjeri ispunjavaju obveze propisane člancima 10., 11. i 12. ZPPI, u odnosu na to koje informacije proaktivno objavljuju na svojim stranicama, na koji način i u kakvim formatima, zatim provode li postupke savjetovanja s javnošću prilikom donošenja određenih općih akata te planskih ili strateških dokumenata kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba, kao i osiguravaju li javnost rada službenih sjednica te objavljuju li sve dokumente potrebne za omogućavanje neposrednog uvida u njihov rad i postupke donošenja odluka. Analitička izvješća sadrže prikaz izvršenja zakonskih obveza propisanih člancima 10., 11. i 12. ZPPI od strane tijela javne vlasti navedenih županija te preporuke i prijedloge za poboljšanje stanja transparentnosti i otvorenosti.

Podaci o predmetnim tijelima javne vlasti u Šibensko-kninskoj županiji prikupljeni su identificiranjem, pretraživanjem i analizom službenih internetskih stranica svakog pojedinog tijela i neposrednim uvidom u podatke koje tijela na njima objavljuju.

U nastavku se nalazi usporedba rezultata prema navedenim člancima Zakona, za pet praćenih županija.

II. USPOREDBA REZULTATA PRAĆENJA

1. Obveza proaktivne objave informacija: Rezultati praćenja provedbe članka 10. ZPPI

Članak 10. ZPPI u 14 točaka propisuje obvezu proaktivne objave niza informacija i dokumenata na internetskim stranicama tijela javne vlasti, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku. Za potrebe praćenja internetskih stranica tijela javne vlasti, 14 točaka navedenog članka, koje predstavljaju određene vrste informacija i dokumenata koje tijela trebaju proaktivno, samoinicijativno objavljivati, klasificirane su u četiri kategorije, budući da se objavom pojedinih informacija prema pojedinim točkama ostvaruje transparentnost u različitim područjima djelovanja.

Četiri kategorije transparentnosti su sljedeće:

KATEGORIJA TRANSPARENTNOSTI	TOČKE ČLANKA 10. ZPPI
Transparentnost u donošenju odluka	2. (opći akti i odluke), 3. (nacrti dokumenata za koje se provodi savjetovanje s javnošću) i 12. (zaključci sa sjednica i usvojeni dokumenti)
Transparentnost okvira rada i planiranja	1. (zakoni i drugi propisi), 4. (godišnji planovi, programi, izvješća), 10. (natječaji) i 11. (unutarnje ustrojstvo i kontakti)
Financijska transparentnost	7. (proračun i izvršenje, financijsko izvješće), 8. (donacije, sponzorstva i dr. pomoći) i 9. (javna nabava)
Transparentnost u pružanju usluga i komunikaciji s korisnicima	5. (registri i baze podataka), 6. (javne usluge), 13. (pravo na pristup informacijama) i 14. (vijesti, priopćenja, FAQ, kontakti itd.)

Što se tiče ukupnih rezultata po županijama, analitičko praćenje provedbe članka 10. ZPPI pokazalo je da je najbolji prosječni rezultat ostvarila **Šibensko-kninska županija**, koja je proaktivno objavila **71%**, odnosno nešto manje od 3/4 propisanih informacija i dokumenata. Nešto slabiji rezultat ostvarila je **Sisačko-moslavačka županija** koja je proaktivno objavila **69%**, odnosno 2/3 propisanih informacija i dokumenata. Slijede **Ličko-senjska županija** sa objavljenih **65%** i **Zadarska županija** sa **64%**, odnosno 2/3 informacija i dokumenata čiju objavu članak 10. propisuje. Najslabiji prosječni rezultat glede ispunjenja obveze proaktivne objave ostvarila je **Požeško-slavonska županija**, s razinom objave od **58%**, odnosno s nešto manje od 3/5 objavljenih informacija i dokumenata (prikazano u Tablici 1.).

Tablica 1. Prikaz prosječnih rezultata praćenja proaktivne objave informacija u pet županija

ŽUPANIJA	KATEGORIJA TRANSPARENTOSTI				PROSJEČAN REZULTAT PO ŽUPANIJAMA
	donošenje odluka	okvir rada i planiranje	financije / potrošnja javnih sredstava	pružanje usluga i komunikacija s korisnicima	
Šibensko- kninska	64%	68%	79%	73%	71%
Sisačko- moslavačka	57%	82%	69%	69%	69%
Ličko-senjska	61%	67%	64%	68%	65%
Zadarska	54%	74%	57%	71%	64%
Požeško- slavonska	37%	65%	63%	65%	58%
PROSJEČAN REZULTAT PO KATEGORIJAMA	55%	71%	66%	69%	65% objavljenih informacija

Usporedba ostvarenih rezultata praćenja proaktivne objave informacija prema pojedinim točkama članka 10. ZPPI (1.-14.):

❖ **Točka 1. zakoni i ostali propisi koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti**

Rezultati ispunjenja zakonske obveze propisane točkom 1. članka 10. ZPPI izrazito su niski na razini svih pet praćenih županija. Najviši rezultat ostvarila je Sisačko-moslavačka županija, gdje je devet tijela javne vlasti, od njih 25 (36%), na svojim internetskim stranicama objavilo zakone i druge propise. Nadalje, devet tijela javne vlasti od njih 40 (22%) u Zadarskoj županiji te pet od 25 tijela javne vlasti (20%) u Šibensko-kninskoj županiji objavilo je propisane dokumente. Slijedi Požeško-slavonska županija, gdje su tri tijela od njih 17 (18%), ispunila zakonsku obvezu iz točke 1., dok u Ličko-senjskoj županiji niti jedno praćeno tijelo javne vlasti (od njih 15) nije objavilo zakone i propise koji se odnose na područje njihova rada.

❖ **Točka 2. opći akti i odluke koje donose tijela javne vlasti, kojima se utječe na interese korisnika, s razlozima za njihovo donošenje**

Prilikom praćenja ispunjenja točke 2., utvrđeno je da je svih 15 tijela s Ličko-senjske županije obavilo navedene informacije (100%), a da je jednaka razina objave identificirana na stranicama tijela u Zadarskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji – 92% (u Zadarskoj tri od 40, a u Sisačko-moslavačkoj dva od 25 tijela nije ispunilo obvezu objave općih akata i odluka). U Šibensko-kninskoj županiji 22 tijela javne vlasti od njih 25 (88%) ispunjava predmetnu obvezu, a najniži rezultat od 76% utvrđen je kod Požeško-slavonske županije, gdje četiri tijela od njih 17 nisu ispunila propisano.

❖ **Točka 3. nacrti zakona i drugih propisa te općih akata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, u skladu s čl.11. ZPPI**

Ispunjenje obveze propisane točkom 3. pokazalo se problematičnim kod svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su bile predmetom praćenja (obveza provedbe savjetovanja s javnošću, kao i objave nacrta dokumenata za koje se savjetovanje provodi nije praćena kod pravnih osoba). Utvrđeni rezultati niski su na razini svih pet županija, a pri tome je najveći broj lokalnih jedinica koje ispunjavaju predmetnu obvezu, njih devet od 35, utvrđen kod Zadarske županije, gdje je prosječna razina objave predmetnih dokumenata 26%. Zatim je utvrđeno da slijede Šibensko-kninska županija, gdje je nacрте akata za koje se provodi savjetovanje objavilo pet jedinica od njih 21, (24%) i Ličko-senjska županija, s prosječnim rezultatom 23%, budući da samo tri jedinice od njih 13 ispunjavaju navedenu zakonsku obvezu. Sisačko-moslavačka županija ostvarila razinu objave informacija iz točke 3. 15%, jer samo tri lokalne jedinice od njih 20 ispunjavaju predmetnu obavezu. Kod Požeško-slavonske županije niti jedno tijelo ne provodi savjetovanja s javnošću i samim time rezultat ispunjenja obveze iz točke 3. je 0%.

❖ **Točka 4. godišnji planovi, programi, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća, i drugi odgovarajući dokumenti koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti**

Rezultati praćenja ispunjenja točke 4. ukazali su na visoke prosječne rezultate kod svih pet županija. Tako je Sisačko-moslavačka županija ostvarila maksimalnih 100% ispunjenja, gdje su svih 25 tijela javne vlasti ispunila navedenu zakonsku obvezu; Zadarska županija ostvarila je rezultat od 97%, jer samo jedno tijelo od njih 40 nije objavilo navedene planske i strateške dokumente te izvještaje; Ličko-senjska županija ostvarila je rezultat od 93%, budući da jedno tijelo od njih 14 nije objavilo tražene dokumente; a kod Šibensko-kninske županije razina objave je 92%, jer dva tijela od njih 25 nisu ispunila navedenu obvezu. Na posljednjem mjestu je Požeško-slavonska županija, gdje je razina ispunjenja 88%, s obzirom na to da dva tijela javne vlasti od njih 17 nisu objavila propisane dokumente.

❖ **Točka 5. registri i baze podataka ili informacije o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti i načinu pristupa i ponovne uporabe**

Vezano za ispunjenje obveze objave skupova podataka iz nadležnosti tijela javne vlasti, praćenje je pokazalo nisku razinu objave kod svih pet županija, iako je u obzir uzeto i ako je objavljen barem jedan skup podataka, neovisno o formatu objave. Šibensko-kninska županija ostvarila je najviši prosječni rezultat od 32%, gdje je osam od 25 tijela javne vlasti objavilo barem jedan skup podataka iz svoje nadležnosti. Zatim slijede Požeško-slavonska županija gdje je pet od 17 tijela javne vlasti ili 29% u određenoj mjeri ispunilo zakonsku obvezu te Ličko-senjska županija, kod koje je tri tijela javne vlasti od njih 15 ili 20% objavilo registar ili bazu podataka. Prosječan rezultat od 16% utvrđen je kod Sisačko-moslavačke županije, gdje su četiri od 25 tijela javne vlasti objavila propisano točkom 5., a najslabiji prosječni rezultat ostvarila je Zadarska županija s 10%, kod koje su četiri od 40 tijela objavila propisano.

❖ **Točka 6. informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, na vidljivu mjestu, uz poveznicu na one koje pruža elektroničkim putem**

Pri ispunjenju obveze iz točke 6., najviši rezultat ostvarila je Zadarska županija s 98%, gdje 39 tijela od njih 40 ispunjava navedeno. Slijede Ličko-senjska i Sisačko-moslavačka županija, s razinom objave 80%, gdje tri tijela od njih 15, odnosno pet od njih 25, nisu objavila tražene informacije o javnim uslugama. Zatim slijedi Šibensko-kninska županija sa 76%, kod koje je 19 od 25 tijela javne vlasti u određenoj mjeri ispunilo predmetnu obvezu, a najslabiji rezultat od 71% ostvarila je Požeško-slavonska županija, gdje je 12 tijela javne vlasti od njih 17 objavilo navedene dokumente.

❖ **Točka 7. podaci o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podaci i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta**

Glede objave financijskih i proračunskih informacija, najvišu razinu objave ostvarila je Šibensko-kninska županija, s 92%, gdje samo dva tijela javne vlasti od njih 25 nisu objavila predmetne dokumente. Slijede Sisačko-moslavačka županija s razinom objave od 84%, gdje

četiri tijela od 25 ne ispunjavaju propisano te Zadarska županija s 80%, gdje osam tijela od njih 40 ne ispunjava navedenu obvezu. Što se tiče Ličko-senjske županije, s razinom objave od 80%, tri tijela javne vlasti od njih 15 nije ispunilo propisano točkom 7. Najslabiji rezultat od 65% utvrđen je kod Požeško-slavonske županije, gdje šest od 17 tijela javne vlasti ne ispunjava zakonsku obvezu objavljivanja financijskih i proračunskih dokumenata.

❖ **Točka 8. informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa**

Najbolji prosječni rezultat od 64% u ovom slučaju ostvarila su tijela javne vlasti s područja Šibensko-kninske županije, jer njih 16 od 25 objavljuje popise korisnika s visinom iznosa donacija, sponzorstava i drugih pomoći. Rezultati preostalih četiriju županija svjedoči činjenici da se radi o jednoj od točaka članka 10. koja ima najnižu razinu ispunjenja (uz točke 1., 3. i 5.). Ipak, Požeško-slavonska županija s rezultatom 47% (objavljuje sedam tijela od njih 15) i Sisačko-moslavačka županija s rezultatom 44% (objavljuje 11 tijela od njih 25) ostvarile su bolje prosječne rezultate od Ličko-senjske sa 33% (objavljuje pet od 15 tijela) i Zadarske županije (objavljuje 11 od 40 tijela) s 28%.

❖ **Točka 9. informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava**

Glede ispunjenja obveze propisane točkom 9., tri županije, i to Šibensko-kninska, Sisačko-moslavačka i Ličko-senjska, ostvarile su prosječnu razinu objave od 80%. Kod Šibensko-kninske i Sisačko-moslavačke županije 20 od 25 tijela javne vlasti objavljuju tražene informacije o postupcima javne nabave, dok kod Ličko-senjske županije to čini 12 tijela od njih 15. Nešto nižu razinu objave od 76% ostvarila je Požeško-slavonska županija, kod koje informacije objavljuje 13 tijela od njih 17, dok je najniži rezultat ostvarila Zadarska županija, kod koje 25 tijela javne vlasti od njih 40 ili 62% objavljuje propisane informacije iz točke 9.

❖ **Točka 10. obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentacija potrebna za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka**

Što se tiče objave natječajne dokumentacije koja je propisana točkom 10., praćenje je pokazalo da svih 25 tijela javne vlasti s područja Sisačko-moslavačke županije u određenoj mjeri ispunjava navedenu obvezu (100%). Nešto niža razina objave (93%) utvrđena je kod Zadarske županije, gdje 37 od 40 tijela objavljuje neku vrstu informacija o natječajnim postupcima, dok je kod Ličko-senjske to 87% (objavljuje 13 od 15 tijela), Šibensko-kninske 80% (objavljuje 20 od 25 tijela), a kod Požeško –slavonske 71% (12 od 17 tijela objavljuje predmetne informacije). Međutim, na razini svih pet županije utvrđeno je da jako malo tijela objavljuje obavijesti o ishodu natječajnog postupka, stoga je ova točka članka 10., unatoč visokom postotku, ispunjena tek djelomično.

❖ **Točka 11. informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt**

Vežano za ispunjenje obveze koju propisuje točka 11., najvišu razinu objave od 92% ostvarila je Sisačko-moslavačka županija, kod koje dva od 25 tijela javne vlasti objavljuju navedene informacije u potpunosti. Slijedi Ličko-senjska županija s rezultatom od 87%, gdje je 13 od 15 tijela objavilo informacije o unutarnjem ustrojstvu i kontakt podatke. Kod Zadarske županije, 33 tijela javne vlasti od njih 40 (82%) ispunjavaju navedeno, kao i kod Požeško-slavonske županije (objavljuje 14 od 17 tijela), dok je nešto niža razina objave od 80% se utvrđena kod Šibensko-kninske županije, gdje pet od 25 tijela javne vlasti nije ispunilo navedenu zakonsku obvezu u cijelosti.

❖ **Točka 12. zaključci sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službeni dokumenti usvojeni na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika**

Što se tiče ispunjenja obveze objave zaključaka sa sjednica i na njima usvojenih dokumenata, najvišu razinu objave ostvarila je Šibensko-kninska županija, kod koje 21 od 25 tijela javne vlasti, odnosno njih 84%, objavljuje navedeno. Kod Sisačko-moslavačke županije, njih 16 od 25 (64%), ispunjava predmetnu obvezu, a nešto niža razina objave, 60%, utvrđena je kod Ličko-senjske županije, gdje to čini devet od 15 tijela. Niže razine objave utvrđene su kod Zadarske županije sa 45% (objavljuje 18 od 40 tijela) i Požeško-slavonska županija sa 36% (objavljuje pet od 15 tijela).

❖ **Točka 13. obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivo mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama ma obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, sukladno kriterijima iz čl.19.st.3. ZPPI**

Glede objave informacija iz točke 13., praćenjem je utvrđeno da je županija koja je ostvarila najviši stupanj objave Šibensko-kninska, kod koje je 21 tijelo javne vlasti od njih 25 ili 84% objavilo navedeno. Slijede Sisačko-moslavačka županija s 80% (objavljuje 20 od 25 tijela), Zadarska županija sa 75% (objavljuje 30 od 40 tijela) i Ličko-senjska županija sa 73% (objavljuje 11 od 15 tijela). Najniža razina objave informacija iz točke 13. utvrđena je kod Požeško-slavonske županije, kod koje 10 od 17 tijela javne vlasti, odnosno njih 59%, ispunjava navedenu zakonsku obvezu.

❖ **Točka 14. odgovori na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i ostvarivanju njihovih prava i izvršavanju obveza**

Što se tiče ispunjenja predmetne obveze iz točke 14., praćenje je pokazalo da sva tijela javne vlasti s područja pet praćenih županija objavljuje navedene informacije, iako se internetske stranice tijela razlikuju s obzirom na količinu informacija koje objavljuju, kao i njihov sadržaj, tako da se kao primjeri dobre prakse ističu tijela koja objavljuju odgovore na najčešća pitanja, jasne i vidljive kontakt podatke za građane i medije, kontinuirane obavijesti o aktivnostima i informacije iz djelokruga svog rada korisne građanima i pravnim osobama itd.

❖ *Kod kojih točkaka članka 10. ZPPI je uočena najviša, a kod kojih najniža razina objave?*

Prema prosječnim rezultatima ispunjenja obveze proaktivne objave informacija u cijelosti i pojedinačno prema točkama članka 10. ZPPI, rezultati praćenja pokazali su da je prosječna razina ispunjenja navedene obveze **65%**, odnosno nešto manje od 2/3 objavljenih informacija od strane 122 tijela javne vlasti. Istovremeno, kod pojedinih točkaka uočen je visok stupanj objave na razini svih praćenih tijela, a kod pojedinih vrlo nizak.

Pet županija, odnosno 122 tijela javne vlasti s područja pet županija koje su bile predmet praćenja, ostvarile su najvišu prosječnu razinu objave dokumenata i informacija koje propisuju sljedeće točke članka 10. ZPPI:

- točka 14. (vijesti, informacije o aktivnostima) - prosječna razina objave: **100%**.
- točka 4. (planovi, programi, izvješća, strategije) - prosječna razina objave: **94%**,
- točka 2. (opći akti i odluke) - prosječna razina objave: **90%**,
- točka 10. (natječajni postupci) - prosječna razina objave: **86%**,
- točka 11. (unutarnje ustrojstvo i kontakti) - prosječna razina objave: **85%**.

Ujedno, najniža razina prosječne objave uočena su za sljedeće točke članka 10. ZPPI:

- točka 3. (nacrti akata za koje se provodi savjetovanje) - prosječna razina objave kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: **18%**,
- točka 1. (zakoni i drugi propisi) - prosječna razina objave: **19%**,
- točka 5. (registri i baze podataka) - prosječna razina objave: **21%**,
- točka 8. (donacije i sponzorstva) - prosječna razina objave: **43%**.

❖ *Koja tijela objavljuju najviše, a koja najmanje informacija čiju objavu propisuje članak 10. ZPPI?*

Analitičkim praćenjem pet županija utvrđeno je da su, s jedne strane, pojedina tijela javne vlasti ostvarila visoku razinu ispunjenja obveze proaktivne objave informacija, stoga se ističu kao primjeri dobre prakse drugim tijelima u ostvarenju transparentnosti i otvorenosti u svom radu i odlučivanju.

Što se tiče JLP(R)S, rezultati praćenja pokazali su da dvije lokalne jedinice objavljuju 100% informacija, dakle na njihovim internetskim stranicama objavljene su informacije koje propisuje svih 14 točkaka članka 10. ZPPI, a riječ je o *Gradu Kutina* (Sisačko-moslavačka županija) i *Općini Starigrad* (Zadarska županija). Također, valja istaknuti jedinice koje nisu proaktivno objavile informacije koje propisuje jedna od 14 točkaka članka 10. ZPPI - *Grad Biograd na Moru* (Zadarska županija), *Grad Pag* (Zadarska županija), *Općina Gračac* (Zadarska županija) i sama *Zadarska županija*.

Glede pravnih osoba, primjer dobre prakse je *Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije*, na čijim internetskim stranicama nisu objavljene informacije iz samo jedne točke od njih 13 (kod pravnih osoba nije praćena provedba savjetovanja s javnošću, odnosno objava informacija iz točke 3. članka 10. ZPPI), a primjere dobre prakse predstavljaju i *Županijska uprava za ceste Šibensko-kninske županije* te *Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije*, kao pravne osobe koje su proaktivno objavile informacije koje propisuje deset od 13 točkaka članka 10. ZPPI.

S druge strane, praćenjem su utvrđena i tijela javne vlasti koja su ostvarila nisku razinu transparentnosti i otvorenosti, budući da nisu proaktivno objavila niz informacija na svojim internetskim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, kakao nalaže članak 10. ZPPI.

Na razini svih pet praćenih županija, jedinica lokalne samouprave koja je ostvarila najnižu prosječnu razinu proaktivne objave informacija je *Općina Karlobag* (Ličko-senjska županija), budući da je objavila informacije koje propisuju tri od 14 točaka. Usto, *Općina Poličnik* (Zadarska županija) objavila je informacije iz samo četiri točke, *Općina Stankovci* (Zadarska županija) iz pet točaka i *Općina Jakšić* (Požeško-slavonska županija) iz šest točaka članka 10. ZPPI.

Što se tiče najslabije ostvarene razine proaktivne objave kod pravnih osoba, trgovačko društvo *Poduzetnički centar Pleternica d.o.o.* na svojim je internetskim stranicama objavilo informacije čiju obvezu objave propisuje samo jedna točka članka 10. Također, *Hrvatsko narodno kazalište Zadar* objavilo je informacije iz samo tri od 13 točaka članka 10. ZPPI.

2. Obveza provedbe savjetovanja s javnošću: Rezultati praćenja provedbe članka 11. ZPPI na razini 100 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 11. ZPPI jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuje obvezu provedbe savjetovanja s javnošću prilikom donošenja općih akata te drugih strateških i planskih dokumenata kojima se utječe na interese korisnika, odnosno građana i pravnih osoba. Stoga je provedba savjetovanja s javnošću praćena na razini JLP(R)S, ukupno 100 općina, gradova i županija, a odabrane pravne osobe, njih 22, nisu obuhvaćene u ovom dijelu praćenja ispunjenja obveza koje ZPPI propisuje.

Budući da se uključivanje javnosti u proces donošenja odluka te njihova participacija u političkom životu zajednice smatraju jednom od ključnih sastavnica i obilježja demokratskih društava, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju biti transparentne i otvorene u svom radu, kako bi osigurale sudjelovanje građana u procesu donošenja odluka te time ojačale vlastitu odgovornost i kvalitetu rada. Stoga je Povjerenica za informiranje donijela i objavila *Priručnik o provedbi savjetovanja s javnošću u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave*, s ciljem pružanja potpore jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u dosljednoj i principijelnoj provedbi članka 11. ZPPI, kao i *Smjernice za provedbu savjetovanja s javnošću*, dostupne na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje, na poveznicama <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/> i <http://www.pristupinfo.hr/savjetovanja-s-javnošću/>.

Kod praćenja članka 11. ZPPI, korištena je sljedeća metodologija: na internetskim stranicama tijela javne vlasti praćeno je imaju li tijela posebnu rubriku koja se odnosi na savjetovanja s javnošću, jesu li objavila plan savjetovanja za 2017. godinu, koliko su savjetovanja dosad proveli, koliko provedena savjetovanja u prosjeku traju te jesu li nakon provedbe savjetovanja objavljena izvješća.

PRAĆENJE OBJAVE DOKUMENATA VEZANIH ZA PROVEDBU SAVJETOVANJA S JAVNOŠĆU:
Poveznica na savjetovanja
Objava plana savjetovanja
Broj provedenih savjetovanja
Prosječan broj dana trajanja savjetovanja
Udio objavljenih izvješća o provedenom savjetovanju

Rezultati analitičkog praćenja izvršenja obveze iz članka 11. ZPPI na razini pet županija koje su bile predmet praćenja, ukazali su na izrazito nisku razinu provedbe savjetovanja s javnošću gotovo četiri godine nakon utvrđivanja navedene zakonske obveze.

Najvišu razinu ispunjenja obveze provođenja savjetovanja s javnošću ostvarila je **Zadarska županija**, čijih je devet jedinica lokalne samouprave, od njih 35 (**26%**), provelo barem jedan postupak savjetovanja s javnošću u razdoblju praćenja, koje je obuhvatilo cijelu 2016. i polovicu 2017. godine. Sijedi **Šibensko-kninska županija**, kod koje je samo pet lokalnih jedinica od njih 21 (**24%**), u određenoj mjeri ispunilo obvezu. Nešto niži rezultat od **23%**

ostvarila je **Ličko-senjska županija**, kod koje su samo tri tijela od njih 13 u određenoj mjeri ispunila ovu zakonsku obvezu. Kod **Sisačko-moslavačke županije** su također samo tri jedinice od njih ukupno 20 (**15%**) provele barem jedno savjetovanje s javnošću. Nazadovoljavajući rezultat glede provođenja savjetovanja s javnošću i objave vezanih dokumenata uočava se kod **Požeško-slavonske županije**, kod koje navedenu zakonsku obvezu nije ispunila **niti jedna** jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nezadovoljavajući je rezultat praćenja koji ukazuje na činjenicu da je u promatranom razdoblju (2016.-polovica 2017.) samo *20 jedinica lokalne samouprave od njih ukupno 100 (20%)*, na razini svih pet praćenih županija, u određenoj mjeri provodilo savjetovanja s javnošću i objavljivalo potrebnu dokumentaciju.

Glede broja provedenih savjetovanja s javnošću od strane pojedinih JLP(R)S, uočeno je da su određena tijela provela razvidno veći broj savjetovanja prilikom donošenja općih akata i drugih dokumenata, dok su neka tijela provela svega jedno savjetovanje. Također, uočeno je da su pojedine jedinice savjetovanja provodile u roku kraćem od propisanog Zakonom (30 dana), kao i da nisu objavile Plan savjetovanja za 2017. te izvješća za provedena savjetovanja po njihovu završetku.

Rezultati praćenja provedbe članka 11. ZPPI ukazali su na neke primjere dobre prakse, koje predstavljaju sljedeće JLP(R)S, budući da su stavile najveći broj nacрта akata u postupak savjetovanja s javnošću i pritom objavljivale gotovo sve potrebne dokumente (nacрте akata, pozive javnosti da se uključi, s naznačenim rokom trajanja savjetovanja, izvješća o provedenim savjetovanjima i plan savjetovanja):

- *Grad Biograd na Moru* je u razdoblju praćenja proveo 15 postupaka savjetovanja s javnošću te je za sva savjetovanja objavljeno izvješće, kao i plan savjetovanja, međutim, prosječan broj dana trajanja savjetovanja je ispod 30, stoga je ubuduće potrebno postupke savjetovanja produljiti na 30 dana ili, eventualno, obrazložiti skraćeni rok trajanja savjetovanja, ako je savjetovanja nužno provesti u roku kraćem od predviđenog Zakonom;
- *Grad Kutina* je u razdoblju praćenja proveo osam postupaka savjetovanja s javnošću, pri čemu je utvrđeno da nisu objavljena sva izvješća o provedenim savjetovanjima, kao i da nije ispoštovan rok trajanja od 30 dana. Objavljen je plan savjetovanja;
- *Grad Šibenik* je u razdoblju praćenja proveo osam postupaka savjetovanja s javnošću te je također utvrđeno da su objavljena sva izvješća, kao i plan savjetovanja, međutim, i u ovom slučaju su se savjetovanja provodila u roku kraćem od onog propisanog Zakonom;
- *Ličko-senjska županija* je u razdoblju praćenja provela osam postupaka savjetovanja s javnošću te pritom objavila izvješća o provedenim savjetovanjima, kao i plan savjetovanja, no ona su trajala kraće od 30 dana.

Preostale JLP(R)S koje su provodile savjetovanja za nacрте različitih akata i dokumenata – gradovi *Novska, Sisak i Pag*, općine *Kistanje, Primošten, Biskupija, Tribunj, Starigrad, Kolan, Gračac i Vrhovine* te *Zadarska županija*, provele su razvidno manji broj savjetovanja (pet i manje), s jednakim nedostacima uočenima kod svih JLP(R)S, a to je nedostatak objave plana savjetovanja, izvješća o provedenom savjetovanju, kao i nepoštivanje zakonskog roka od 30 dana, bez obrazlaganja kraćeg roka.

3. Osiguravanje javnosti rada: Rezultati praćenja provedbe članka 12. ZPPI

Prema članku 12. ZPPI, tijela javne vlasti dužna su informirati javnost o svom radu, dnevnim redovima zasjedanja ili sjednica službenih tijela i vremenu njihova održavanja, načinu rada i mogućnostima uvida u njihov rad te broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u rad tijela javne vlasti. U ovom dijelu, praćenje je obuhvatilo sva tijela javne vlasti, dakle i JLP(R)S i odabrane pravne osobe.

Praćenje provedbe članka 12. ZPPI obuhvatilo je praćenje objave četiriju kategorija informacija koje tijela javne vlasti trebaju učiniti javno dostupnima, a tiču se osiguravanja javnosti rada, odnosno informacija o održavanju sjednica te mogućnostima sudjelovanja na njima:

PRAĆENJE OBJAVE DOKUMENATA VEZANIH ZA OSIGURAVANJE JAVNOSTI RADA:
Odredbe o javnosti rada u Statutu/Poslovniku o radu predstavničkog tijela
Broj osoba koji može sudjelovati na sjednicama (propisana procedura prijave)
Dnevni redovi sjednica
Zaključci/zapisnici

Odredbe o javnosti rada u Statutu ili Poslovniku o radu

Glede objavljivanja statuta ili poslovnika tijela javne vlasti u kojima su sadržane odredbe koje propisuju javnost rada tijela javne vlasti, najvišu razinu objave ostvarile su *Ličko-senjska* i *Šibensko-kninska županija*, kod kojih sva tijela javne vlasti (**100%**), objavljuju propisane dokumente. Razina objave od **92%** uočena je kod *Zadarske županije*, kod koje tri tijela javne vlasti na svojim internetskim stranicama nemaju objavljene temeljne akte koji sadržavaju odredbe o javnosti rada. U *Sisačko-moslavačkoj županiji*, od 25 tijela, njih 21 (**84%**) objavljuje navedeno, a u *Požeško-slavonskoj županiji*, to čini njih devet od 14, odnosno **79%** (napomena: u Požeško-slavonskoj županiji članak 12. nije praćen kod tri trgovačka društva pa je ukupan broj tijela javne vlasti 14).

Propisana procedura prijave i određen broj osoba koji može sudjelovati na sjednicama

Sukladno članku 12. ZPPI, tijela trebaju propisati jasan postupak prijave za ostvarivanje mogućnosti neposrednog uvida u rad tijela javne vlasti i definirati najveći mogući broj prisutnih te njihovo prisustvovanje odobriti prema redoslijedu prijave.

Rezultati praćenja pokazali su izrazito nisku razinu ispunjenja navedene obveze. Naime, u *Požeško-slavonskoj* i *Ličko-senjskoj županiji*, **niti jedno** tijelo javne vlasti nije na svojim internetskim stranicama objavilo informacije kojima se određuje način prijave za ostvarivanje mogućnosti neposrednog uvida u rad tijela javne vlasti na sjednicama.

Županija u kojoj je najveći broj tijela javne vlasti objavio predmetne informacije je *Šibensko-kninska*, u kojoj pet tijela od njih 25 (**20%**), definiralo postupak prijave za sudjelovanje na

sjednicama predstavničkih tijela (*Grad Šibenik, Grad Vodice, Općina, Kistanje, Općina Tisno i Općina Tribunj*).

Samo tri jedinice lokalne samouprave od 40 praćenih tijela (**8%**), objavile su predmetne informacije u *Zadarskoj županiji*, i to *Grad Pag, Općina Gračac i Općina Starigrad*. U *Sisačko-moslavačkoj županiji* ovu zakonsku obvezu ispunile su samo dvije jedinice lokalne samouprave od ukupno 25 praćenih tijela (**8%**), i to *Grad Kutina i Općina Gvozd*, koji su na svojim internetskim stranicama objavili informacije vezane za proceduru prijave za sudjelovanje na sjednicama predstavničkih tijela, odnosno gradskog i općinskog vijeća.

Objava dnevnih redova sjednica

Što se tiče objave dnevnih redova sjednica ili službenih zasjedanja, najveća razina objave uočena je kod *Sisačko-moslavačka županija*, gdje 19 tijela javne vlasti od njih 25 (**76%**), izvršava ovu zakonsku obvezu, zatim *Šibensko-kninska županija* s prosječnom razinom objave od **68%** (17 tijela javne vlasti od njih 25 objavljuje dnevne redove) te *Ličko-senjska županija*, kod koje 10 tijela javne vlasti od njih 15 (**67%**), objavljuje navedeno. Slijedi *Požeško-slavonska županija*, kod koje devet tijela javne vlasti od njih 14, odnosno **64%**, ispunjava navedenu zakonsku obvezu. S najnižom prosječnom razinom objave dnevnih redova istaknula se *Zadarska županija*, gdje to čini 16 tijela javne vlasti od njih 40 (**40%**).

Valja napomenuti da je kod određenog broja tijela javne vlasti, koja objavljuju dnevne redove, uočeno da to čine u sklopu zaključaka, zapisnika, obavijesti o održanoj sjednici, priopćenju i sl., međutim, sukladno ZPPI, dnevne redove je potrebno objavljivati proaktivno, dakle, uoči održavanja sjednice, a ne nakon njenog završetka.

Zaključci/zapisnici sa sjednica

U ovom dijelu ispunjenja obveze osiguravanja javnosti rada tijela javne vlasti, koji se odnosi na objavu zaključaka sa sjednica, dvije županije, i to *Šibensko-kninska i Sisačko-moslavačka*, ostvarile su jednaku prosječnu razinu objave od **64%**, budući da 16 od 25 tijela javne vlasti objavljuje navedene informacije. Kod *Ličko-senjske županije* devet tijela javne vlasti od njih 15 (**60%**), ispunjava predmetnu obvezu, a kod *Zadarske županije* njih 18 od njih 40 (**45%**). U *Požeško-slavonskoj županiji* samo pet tijela od njih 14 (**36%**), objavljuje propisane informacije.

Pritom primjere dobre prakse predstavljaju JLP(R)S koje na svojim internetskim stranicama objavljuju audio/video zapise sa sjednica. Tako Grad Šibenik (*Šibensko-kninska županija*), Općina Sunja (*Sisačko-moslavačka županija*) i Općina Kolan (*Zadarska županija*) objavljuju audio zapise sjednica Gradskog vijeća, dok Grad Vodice (*Šibensko-kninska županija*) u zasebnoj podrubrici objavljuje video snimke sjednica Gradskog vijeća. Grad Kutina (*Sisačko-moslavačka županija*) pak, uz objavljene zapisnike, daje korisnicima mogućnost pristupa radio prijenosu sjednica Gradskog vijeća. Ujedno, *Zadarska županija* na svojoj internetskoj stranici objavljuje poveznicu na aplikaciju '[Materijali sjednica županijske skupštine i kolegija župana](#)', na kojoj se na pregledan način mogu pretraživati materijali sa sjednica Županijske skupštine od kraja 2016. nadalje.

4. Zaključak i preporuke

Analitičkim pregledom internetskih stranica 122 tijela javne vlasti s područja pet županija, provedenim u razdoblju lipanj-rujan 2017. godine, nastojalo se utvrditi koliko su predmetna tijela transparentna i otvorena prema građanima u svom radu i odlučivanju, odnosno u kojoj mjeri ispunjavaju obveze propisane člancima 10., 11. i 12. ZPPI.

➤ *U odnosu na proaktivnu objavu*, praćenje je pokazalo da su tijela javne vlasti koja su bila predmet praćenja u najvećoj mjeri na svojim internetskim stranicama objavila informacije i dokumente koje propisuju točke 2. (opći akti i odluke), 4. (planovi, programi, izvješća, strategije), 10. (natječajni postupci-uz određene manjkavosti glede objave ishoda natječaja), 11. (unutarnje ustrojstvo i kontakt i 14. (vijesti, informacije o aktivnostima).

Međutim, tijela javne vlasti ne objavljuju na zadovoljavajućoj razini informacije koje propisuju točke 1. (zakoni i drugi propisi), 3. (nacrti akata za koje se provodi savjetovanje), 5. (registri i baze podataka) i 8. (donacije i sponzorstva).

Stoga je Povjerenica za informiranje oblikovala preporuke koje se odnose na poboljšanje u provedbi zakonske obveze proaktivne objave informacija na internetskim stranicama, vezano za konkretne dokumente koje propisuju određene točke članka 10. i vezano za općenito stanje i pretraživost internetskih stranica.

- **Točka 1.** Tijela javne vlasti trebaju na svojim internetskim stranicama objaviti zakone i druge propise koji se odnose na njihovo područje rada, i to u cijelosti ili objaviti poveznice koje vode na zakone i druge propise objavljene u Narodnim novinama ili drugim službenim glasilima.

- **Točka 3.** Sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, koje su obveznici provedbe članka 11. ZPPI, trebaju na svojim stranicama, pravovremeno objavljivati nacрте općih akata i drugih planskih i strateških dokumenata kojima se utječe na interese korisnika, a za koje su dužni provesti postupak savjetovanja s javnošću, sukladno članku 11. ZPPI. Preporuka je da se u posebnoj rubrici koja će se odnositi na savjetovanja s javnošću, vidljivo i pravovremeno objavljuju nacрте dokumenata, kao i pozivi javnosti da se uključe u savjetovanje, prilikom kojeg mogu dati svoje primjedbe, prijedloge i komentare na objavljeni nacрт nekog akta.

- **Točka 5.** Sva tijela javne vlasti na svojim internetskim stranicama trebaju objaviti skupove podataka iz svoje nadležnosti, u otvorenom, strojno čitljivom formatu i s metapodacima, odnosno načinom pristupa i ponovne uporabe, u skladu sa zaštitom osobnih podataka i drugim ograničenjima. Sva tijela javne vlasti koja objavljuju određene skupove podataka (a to u većini slučajeva čine u PDF-u) trebaju omogućiti njihovo preuzimanje u otvorenom obliku, odnosno objaviti ih u otvorenim formatima, kao što su XLS, CSV, RDX, JSON itd.

Povjerenica za informiranje je u svom dosadašnjem radu definirala prioritetne skupove podataka koje je potrebno objaviti na lokalnoj i regionalnoj razini, kao što su, za županije: registri imovine, baze podataka o kupoprodajnim cijenama nekretnina, evidencije o ostvarenim prihodima i rashodima od upravljanja i raspolaganja nekretninama, razvojni projekti na području županije, kapitalne investicije/pomoći, poduzetničke zone/institucije poduzetničke podrške, miniranost područja (samo za pojedine županije), podaci o vodoopskrbi, odvodnji, elektrifikaciji, plinifikaciji i sustavu gospodarenja energijom; za općine

i gradove: poslovni prostori u zakupu i slobodni poslovni prostori, početne jedinične cijene zakupnina za poslovne prostore u vlasništvu grada, pregled sklopljenih ugovora, registar ugovora o javnoj nabavi, proračun, proračunski korisnici, imovina u vlasništvu lokalne jedinice (lokalna trgovačka društva), subvencije i donacije udrugama, statistika subvencija poduzetnicima, plan raspodjele sredstava za programe javnih potreba u kulturi/za komunalne prioritete na području mjesnih odbora/javnih potreba u tehničkoj kulturi/sredstava spomeničke rente, statistika odobrenih predmeta po katastarskim općinama, rezultati izbora po mjesnim odborima, površina, stanovništvo, objekti tehničke kulture na području grada, sportski objekti, sportski savezi i zborovi sudaca, sportski klubovi, vijeća nacionalnih manjina, projekti i programi u osnovnim školama, EU projekti, popis upravitelja zgrada kojima je grad vlasnik, projekti i programi u zdravstvu i socijalnoj skrbi, adresari obrazovnih ustanova (vrtići, osnovne škole, srednje škole, učenički domovi), zdravstvenih ustanova popis bolnica, ambulanti i liječnika, zatim ulice i kućni brojevi, reciklažna dvorišta, komunalni otpad, dimnjačarske koncesije, adresar vjerskih zajednica, ugostiteljski objekti, nekategorizirani objekti, turističke agencije i vodiči, trgovačka društva u vlasništvu grada, broj smještajnih objekata grada, popis autoprijevoznika, vozni redovi, biciklističke staze, popis autobusnih, taxi i ostalih prijevoznika, taxi stajališta itd.

Ispunjenje zakonske obveze objave registara i baza podataka iz točke 5. jedno je od prioritetnih područja na kojima je potrebno usvojiti dane preporuke i poboljšati razinu objave.

- **Točke 7., 8. i 9.** Sva tijela javne vlasti trebaju objavljivati sve financijske dokumente, a poglavito proračune, financijske izvještaje, popise donacija i sponzorstava te registre ugovora o javnoj nabavi, u strojno čitljivom formatu, poput XLS-a. S obzirom da se takvi podaci mahom prikazuju tablično, njihova objava u PDF formatu može biti koristan dodatak, ali su u tom slučaju podaci neupotrebivi s aspekta analize ili druge vrste ponovne uporabe. U odnosu na financijski plan preporuča se minimalno treća razina, a optimalno četvrta razina klasifikacije, a u odnosu na izvršenje minimalno četvrta, a optimalno peta razina klasifikacije.

- **Točka 10.** Sva tijela javne vlasti trebaju na pregledniji način objavljivati informacije vezane za natječajne postupke, a osobito trebaju ispunjavati dio zakonske obveze iz točke 10., koji se odnosi na objavu ishoda natječajnih postupaka. Pri tome im mogu pomoći *Smjernice za pristup informacijama u postupcima provedbe javnih natječaja za zapošljavanje te postupku izbora i imenovanja putem javnih poziva u tijelima javne vlasti*, koje su javno dostupne na stranicama Povjerenika za informiranje, na poveznici <http://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/>, u rubrici Upute i smjernice.

- **Točka 13.** Tijela javne vlasti koja imaju objavljene kataloge informacija i/ili odluke o ustroju istog, trebaju ih ukloniti sa svojih internetskih stranica, koje su tijela javne vlasti bila dužna ustrojiti prema ranije važećem Zakonu iz 2003. i koja su imala za svrhu informirati javnost koje sve informacije postoje u tijelu javne vlasti, kako bi ih korisnici mogli zatražiti zahtjevom za pristup informacijama. Sada je obveza tijela javne vlasti objaviti većinu tih informacija proaktivno na internetskim stranicama. Isto se odnosi i na pravilnike o ostvarivanju prava na pristup informacijama, koje tijela javne vlasti ne mogu donijeti sukladno važećim zakonskim odredbama te ih trebaju ukloniti s internetskih stranica, kako ne bi došlo do zabune korisnika.

- **Općenito:** Uočeno je da dio tijela neredovito ažurira internetske stranice, bilo radi nedostatka kapaciteta, bilo radi neznanja ili opterećenosti službenika, a primijećeni su i problemi glede pristupačnosti i preglednosti stranice, kao i jasnoće informacija. Informacije

trebaju biti objavljene pravovremeno i na lako dostupan način, u odgovarajućim formatima. Preporuča se tijelima da se konzultiraju sa *Uputom za primjenu članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama o proaktivnoj objavi informacija*, koja je objavljena na stranicama Povjerenika za informiranje.

Ujedno napominjemo da države članice EU-a do 23. rujna 2018. trebaju u svoja nacionalna zakonodavstva preuzeti [Direktivu 2016/2012/EU o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora](#), kojom se traži poštivanje određenih načela i tehnike pri dizajnu, izradi, održavanju i ažuriranju internetskih stranica i mobilnih aplikacija, kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, a osobito osobama s invaliditetom. U tom smislu tijela javne vlasti trebaju osigurati *mogućnost percepcije* – informacije i sastavni dijelovi korisničkog sučelja moraju biti predstavljeni korisnicima tako da ih mogu percipirati; *operabilnost* – sastavnim dijelovima korisničkog sučelja i navigacije mora se moći upravljati; *razumljivost* – informacije i način rada korisničkog sučelja moraju biti razumljivi; *stabilnost* – sadržaji moraju biti dovoljno stabilni da ih može pouzdano tumačiti širok raspon korisničkih agenata, uključujući pomoćne tehnologije. Ukratko, internetske stranice i aplikacije treba prilagoditi korisnicima, osobito osobama s invaliditetom te drugim ranjivim skupinama, a kako bi im se osigurao jednak tretman i uživanje njihovih prava diljem Unije, posebno prava na slobodno kretanje i boravak na području Unije, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga.

➤ *U odnosu na provedbu savjetovanja s javnošću*, praćenje je pokazalo da je tijekom 2016. i polovicom 2017. godine zakonsku obvezu iz članka 11. u određenoj mjeri ispunilo samo 20 jedinica lokalne samouprave od njih ukupno 100 (20%), na razini svih pet praćenih županija. Niska razina ispunjenja ove obveze ukazuje na činjenicu da je, s jedne strane, nakon gotovo četiri godine od utvrđivanja zakonskog okvira, provedba savjetovanja vrlo rijetka pojava na lokalnoj razini, a s druge, da je vrlo niska razina odaziva i interesa građana da se uključe u procese donošenja odluka koje ih se tiču, čemu svjedoči i zanemariv broj pristiglih komentara na nacрте akata za koje je provedeno savjetovanje.

Budući da u Požeško-slavonskoj županiji nijedna jedinica nije provodila savjetovanja, a u preostale četiri županije prosječan rezultat kreće se od 26 do 15% (u Zadarskoj je savjetovanja u određenoj mjeri provodilo devet od 35 jedinica ili 26%, u Šibensko-kninskoj pet od 21 ili 24%, u Ličko-senjskoj tri od 13 ili 23% te u Sisačko-moslavačkoj tri od 20 ili 15%), Povjerenica za informiranje oblikovala je sljedeće preporuka za predmetna tijela javne vlasti.

- Tijela javne vlasti s područja svih pet županija trebaju **provoditi savjetovanja s javnošću** u svim slučajevima kada donose opće akte i druge strateške i planske dokumente, kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba te o tome pravodobno informirati javnost usvajanjem plana savjetovanja. Nezadovoljavajući su rezultati praćenja koji ukazuju na to da je u promatranom razdoblju samo pet lokalnih jedinica provelo savjetovanja za pojedine akte, stoga se kao prioritet postavlja ispunjenje te zakonske obveze pred županije, gradove, općine i pravne osobe s javnim ovlastima, kada donose akte kojima se utječe na prava, obveze i interese korisnika.

- Savjetovanja treba provoditi na način propisan člankom 11. ZPPI te ih planirati na godišnjoj razini, pri čemu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje su obveznici provedbe savjetovanja trebaju usvojiti plan

savjetovanja te ga ažurirati, odnosno dopunjavati po potrebi tijekom godine. Također, savjetovanja trebaju trajati u pravilu 30 dana, a eventualne razloge za kraće trajanje treba obrazložiti te po završetku savjetovanja tijela obavezno trebaju objaviti izvješće koje će sadržavati zaprimljene prijedloge i mišljenja, s obrazloženjem za njihovo neprihvatanje. Pri tome bi se trebalo voditi naputcima opisanim u *Priručniku za provedbu savjetovanja s javnošću za JLP(R)S* te *Smjernicama za provedbu članka 11. ZPPI*, dostupnima na stranicama Povjerenika za informiranje.

- Ukratko, tijela trebaju objavljivati na svojim službenim internetskim stranicama (po mogućnosti unutar zasebne rubrike ili podrubrike o savjetovanjima s javnošću) sljedeće dokumente:

- plan savjetovanja,
- nacрте akata i drugih dokumenata za koje provode postupak savjetovanja,
- poziv javnosti da se uključi u savjetovanje, s naznačenim trajanjem postupka,
- izvješća o provedenim savjetovanjima.

➤ *U odnosu na osiguravanje javnosti rada*, rezultati praćenja su ukazali na to da gotovo sva tijela u svojim statutima i/ili poslovnica o radu predstavničkog tijela propisuju odredbe o osiguravanju javnosti rada na sjednicama (njih **91%**). Međutim, definiranu proceduru prijave za prisustvovanje na sjednicama, određen broj sudionika i vođenje računa o redosljedu njihove prijave na svojim je internetskim stranicama objavilo samo **10 JLP(R)S**, s tim da u dvije županije (Požeško-slavonskoj i Ličko-senjskoj) nijedno tijelo to nije učinilo, u Šibensko-kninskoj njih pet, Zadarskoj tri, a Sisačko-moslavačkoj dvije lokalne jedinice. Dnevne redove objavljuje otprilike **63%** svih tijela javne vlasti, a zaključke ili zapisnike sa sjednica njih oko **54%**.

Preporuke Povjerenice za informiranje u ovom dijelu se odnose na poboljšanje u provedbi zakonske obveze osiguravanja javnosti rada sjednica sukladno članku 12. ZPPI.

- Tijela javne vlasti trebaju **osigurati javnost rada** propisivanjem odredbi o načinu sudjelovanja u radu njihovih predstavničkih tijela i obavještavanjem javnosti o mogućnostima sudjelovanja, odnosno neposrednog uvida u njihov rad. Potrebno je odrediti broj osoba koje mogu prisustvovati sjednicama, vodeći računa o prostornim mogućnostima i izuzetku iz članka 12. stavka 2. ZPPI od navedene obveze, kojim je propisano da tijela javne vlasti nisu dužna osigurati neposredan uvid u svoj rad kada se radi o pitanjima u kojima se po zakonu javnost mora isključiti, odnosno ako se radi o informacijama za koje postoje ograničenja prava na pristup prema odredbama ZPPI. Također, tijela trebaju objaviti način na koji se zaprimaju pozivi za sudjelovanje, a redosljed prijavljenih bi se trebao odrediti po datumu prijave.

- Tijela javne vlasti koja ne objavljuju dnevne redove sjednica (općinskog ili gradskog vijeća, upravnog vijeća ili drugih formalnih radnih tijela na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika) trebaju putem svojih internetskih stranica informirati javnost o dnevnom redu zasjedanja i vremenu njihova održavanja, kao i objavljivati zaključke i zapisnike te službene dokumente usvojene na sjednicama predstavničkih tijela/upravnog vijeća. U slučaju da zaključci sadrže osobne podatke ili je riječ o nekom drugom ograničenju iz članka 15. ZPPI, takvi se podaci trebaju učiniti nedostupnima, zacrniti ih, vodeći računa o razumljivosti same informacije koja se objavljuje, ali se ostatak treba objaviti, sukladno članku 15. stavku 5. navedenog Zakona.

Povjerenik za informiranje

Usporedba rezultata analitičkih praćenja provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama 2.1-2.5/2017

Transparentnost i otvorenost u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi: 122 tijela javne vlasti s područja Šibensko-kninske, Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke, Zadarske i Ličko-senjske županije

Zagreb, listopad 2017.

Pravna osnova: Članak 35. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, NN 25/13, 85/15.

www.pristupinfo.hr

Broj stranica: 22

Imenovanje – nekomercijalno – bez prerađivanja: drugi mogu distribuirati djelo u nekomercijalne svrhe dokle god je djelo cjelovito i u neizmijenjenom obliku, uz isticanje autora